

Corrie van Binsbergen en Auke Hulst hebben de handen ineen geslagen voor *Een groter gebeuren*, een onheilspellende literaire muziekvoorstelling over klimaatverandering, het einde der tijden en liefde.

Joep van Ruiten

‘U heeft uw kans gehad. U heeft uw kans vergooid. Uw wereld staat in brand en u woekert als onkruid. Na rijp beraad is besloten dat u zal worden geruimd, opdat de aarde kan toevallen aan uw bescheiden erfenamen. Tegen dit besluit is geen bezwaar mogelijk.’

Aldus begint *Een groter gebeuren*, een kort verhaal van schrijver en muzikant Auke Hulst op muziek van gitarist en componist Corrie van Binsbergen. Gemaakt op uitnodiging van festival Het Grote Gebeuren in Groningen, geïnspireerd op de gelijknamige onheilsvaart van Belcampo uit 1959.

Wat te doen als zo’n aanzegging plots op alle mobiele telefoons binnenkomt? Klagen bij de autoriteiten? In het verhaal van Hulst verleidt de hoofdpersoon zijn grote liefde – inmiddels zijn ex – met hem in de auto te stappen. Ze slaan op de vlucht. Lijkt het.

Het verzoek om iets met *Het Grote Gebeuren* te doen, was aanvankelijk alleen aan Van Binsbergen gericht. 2017. Ze had geen tijd, was net weer gaan optreden met Toon Tellegen. „Toen kwam het voorstel het verhaal te laten herschrijven en werd de naam van Auke genoemd. Ik had nog nooit iets van hem gelezen”, vertelt Van Binsbergen in een Amsterdams café niet ver van de plek waar wordt gerepeteerd.

Hulst, auteur van romans met onheilspellende decors als *Kinderen van het Ruige Land* (2012), *Slaap zacht, Johnny Idaho* (2015) en *En ik herinner me Titus Broederland* (2016), hapte toe. Vooral omdat hem werd gevraagd ‘een groter gebeuren’ voor deze tijd te maken. „Met het verhaal van Belcampo kon ik niet veel”, vult hij aan. „Het is én erg gedateerd én bevat veel christelijke symboliek waar ik niks mee heb. Er spelen andere zaken nu. Ik wilde iets maken wat dichterbij mij staat.”

Na lezing van de tekst stelde Van Binsbergen voor om van de afgesproken voorstelling in Groningen een complete productie te maken, inclusief tournee. Van Binsbergen: „Met zeven muzikanten en Auke. Met beeldprojecties door Martijn Grootendorst. Heel associatief. Het wordt een minuut of 80. Geen pauze.” Hulst: „Wij maken geen dingen voor mensen met een zwakke blaas.”

Hoe gaat het klinken?
„Jaaaaaa”, reageert het gelegen-

heidsduo op een toon die een verrassing wil oproepen. Van Binsbergen: „Ik heb, grof gezegd, gekozen voor twee tegengestelde klankuniversa. In het verhaal krijgen alle mensen een bericht en trekken de hoofdrolspeler en zijn vriendin zich terug in een kleine wereld. Je krijgt daardoor een buitenwereld en een binnenwereld. Dat wordt verklankt met gitaren, bas, drums, modulaire synthesizers, een geprepareerde vleugel. Met een mondharmonica, viool, mandoline, trombone, lapsteel. Groovy en zompige jazz. Maar ook funk, country, folk. Zoïets.”

Als productie komt *Een groter gebeuren* in de buurt van *Godverdomme dagen op een godverdomme bol*, de voorstelling die Van Binsbergen in 2017 met Dimitri Verhulst maakte. Schrijver leest. Muzikanten spelen composities. Soms gelijktijdig, soms tussen de hoofdstukken door. Een film voor de oren, noemt Van Binsbergen het. Ze componeert een muzikaal scenario op het verhaal.

Hulst, naar eigen zeggen een muzikale constructiewerker, leverde één liedje aan de voorstelling. In het verhaal wordt het door de ik-figuur halverwege de autorit geschreven. Hulst zal het zingen, zichzelf op gitaar begeleidend. „We hebben op dit moment één keer een snuffel-repetitie gehad”, vertelt de schrijver. „Ik kwam de oefenruimte binnen op het moment dat het net werd gespeeld. Zo’n magisch moment: als goeie muzikanten iets spelen wat jij bedacht hebt.”

Het cafégesprek komt op muzikale kwaliteit, op met geofende oren onbevange luisteren. „In eerste instantie luister ik niet technisch”, zegt Van Binsbergen. „Iets spreekt me aan, of spreekt me niet aan. Het komt binnen, of

niet. Ik ken muzikanten die op het podium proberen te weten wat ze aan het doen zijn. Als ik aan het optreden ben, schakel ik dat uit. Dan zit ik erin. Of niet.”

Leest Hulst het werk van collega’s met technische blik? „Als iets in literatuur echt storend is, werpt dat grote drempels op. Maar wat is een slechte zin? Het zou heel goed zijn als schrijvers zich meer in muziek verdiepen. Veel literatuur lijkt qua klank, melodie en ritme toendoof. Als een zin niet loopt, is die zin vaak a-muzikaal. Houterig. Bij Belcampo valt dat overigens enorm mee. In *Het Grote Gebeuren* zit veel klank. En het is met veel plezier gemaakt.”

Van Binsbergen legt een album op tafel, *Self portrait in pale blue* uit 2013. Hulst luisterde er naar toen hij *Een groter gebeuren* schreef, ook om erachter te komen hoe het is om straks op muziek voor te lezen. „Ik schrijf altijd met muziek op. Het helpt om een consistent gevoel te krijgen”, vertelt hij. „Mijn nieuwe roman probeer ik zelfs op één plaat te schrijven. *Laughing stock* van Talk Talk – daar zal ik wel gek van worden, want ik ben nog zeker anderhalf jaar bezig.”

Van Binsbergen combineert muziek en literatuur sinds 2003. Ze werkte met talloze dichters, schrijvers en acteurs: P.F. Thomése, Remco Campert, Josse de Pauw, Kees van Kooten, Esther Gerritsen, Ellen Deckwitz en vele anderen. „Het begon voor *Villa Achterwerk* met het schrijven van muziek voor een sprookje. Daarvoor had ik al een keer teksten bij elkaar gesprok-

Auke Hulst en Corrie van Binsbergen maken samen een literaire muziekvoorstelling naar het verhaal *Het Grote Gebeuren* van Belcampo. FOTO'S MARCO KEYZER

Angst, hoop en liefde

keld voor een opera. Stukjes van Dante, een gedicht van Toon Tellegen, ongebruikte theaterstukken van Maria Goos. Toen gingen er allerlei luiken open.”

Denkend aan *Als dit zo doorgaat*, de in 2017 door Hulst samengestelde bundel met dystopische verhalen, en aan *Zoeklicht op het gazon* (2018) over een president op de rand van een zenuwzinking is *Een groter gebeuren* wederom geen vertelling waar de lezer vrolijk van wordt. Wat zegt dat over de tijd van nu?

„Qua politiek en klimaat leven we in een apocalyptische tijd. Er staat van alles op springen”, zegt Hulst. „Deze tekst gaat over hoe we met de wereld omgaan. En het gaat

over liefde. Voor mij zijn die twee verweven. Het gaat in zekere zin over een verkeerde opvatting van liefde. Vanuit welke perceptie van liefde gaat de hoofdpersoon met zijn relatie om? Vanuit welke perceptie van liefde gaan wij met onze wereld om?”

Zijn de problemen waar we voor staan op te lossen?

Van Binsbergen: „Daar kunnen wij geen voorstelling over maken.” Hulst: „Moeten we wel iets oplossen? Zijn wij wel zo belangrijk? Bij de Apocalyps gaat het erom dat de mens uitsterft. In apocalyptische verhalen overleven altijd wel een paar mensen – zo egomaan is de mens. Of op zijn minst de schrijver. Ik geloof niet dat de mens door

de politieke crisis en de klimaatcrisis zal uitsterven. Ik geloof wel dat er heel erge dingen gaan gebeuren.”

Wat moeten we daar mee?

Hulst: „Wat je er uit zou kunnen halen is dat we op een andere manier van onze wereld moeten houden. Als we willen dat er iets verandert, begint het daar mee. Zolang we de wereld blijven zien als bron waar we ongestraft uit kunnen putten...”

Van Binsbergen: „Volgens de aanzegging in jouw verhaal is het daar al te laat voor.”

Hulst: „Het is literatuur. Dat wil niet zeggen dat ik dat geloof.”

Van Binsbergen: „Het is een waarschuwing. We hebben een boodschap! Maar *Een groter gebeuren* is geen politiek theater, geen moralistisch manifest.”

Wat is het dan wel?

Hulst: „Het is existentieel.”

Van Binsbergen: „Het is goed om na te denken over deze dingen. Wat doe je? Wat voor invloed heb je?”

Wat hopen jullie dat mensen na afloop mee naar huis nemen?

Hulst: „Als ik een verhaal of een boek schrijf, wil ik dat de lezer wordt aangeraakt. Op een individuele manier. Het is niet aan mij te bepalen op welke manier dat is.”

Van Binsbergen: „Daar ben ik het mee eens. Maar het is wel fijn als mensen niet depressief naar huis gaan. Ik hoop dat we hoop kunnen overbrengen.”

Hulst: „En liefde.”

“Wij maken geen dingen voor mensen met een zwakke blaas

Het Grote Gebeuren

Festival Het Grote Gebeuren (‘het leukste festival voor lezers en schrijvers’) is vernoemd naar het spraakmakende verhaal van Belcampo, pseudoniem van de Groninger studentenarts Herman Pieter Schönfeld Wichers (1902 - 1990), over de ondergang van het Overijsselse stadje Rijssen. De elfde editie van het festival in Groningen opent zaterdagmiddag met twee voorstellingen in de Der Aa-kerk van *Genesis - A new Beginning*, een bewerking van het eerste deel van de Bijbel voor ongelovigen van Guus Kuijter met Kuijter als verteller, muzikaal omlijst door het Kamerorkest van het Noorden.

Op het avondprogramma in het Forum Filmtheater aan het Hereplein staat een reeks van optredens door schrijvers uit binnen- en buitenland op het programma onder wie Nino Haratischwilli, Cees Nooteboom, Manon Uphoff, Jaap Robben, Abdelkader Benali, Ben Smith, Oek de Jong en Niña Weijers.

Opvallend onderdeel is een skypegesprek met de Iraans-Koerdische schrijver Behrouz Boochani over het veelgeprezen *Alleen de bergen*, een boek dat hij in een vluchtelingenkamp per WhatsApp schreef op een binnengesmokkelde telefoon.

Voor het complete programma zie www.noordwoord.nl.

Een groter gebeuren van Corrie van Binsbergen & Auke Hulst + band is 9/11 te zien in het filmtheater van Forum Groningen en 10/11 in De Lawei te Drachten. Daarna tournee. Zie ook: corrievanbinsbergen.com en aukehulst.nl.